

با سمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۲۳ / ۳ / ۱۴۸۵	سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۴۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>با توجه به ایات زیر به سؤالات داده شده ، پاسخ دهید :</p> <p>« مردی باید ، بلند همت مردی کار را به تصرف اندر این عالم خاک بر دامن همت نشیند گردد »</p> <p>(الف) شعر بالا در چه قالبی سروده شده است ؟</p> <p>(ب) واژه‌ی « قافیه » در مصراج چهارم ، کدام است ؟</p>	۰/۵
۲	علت « تجدید مطلع » در قصیده چیست ؟	۰/۵
۳	درون مایه‌ی منتوی « منطق الطیر عطار » را بنویسید.	۰/۲۵
۴	<p>« قدیمی ترین مستزد » در دیوان کدام شاعر آمده است ؟</p> <p>(الف) ابن یمین (ب) بابا طاهر همدانی (پ) مسعود سعد</p>	۰/۲۵
۵	<p>با توجه به بیت زیر « وجه شبیه » را در مصراج اول و « مشبه » را در مصراج دوم ، مشخص کنید.</p> <p>ورت به دست نیاید چو نخل باش کریم « گرت زدست بر آید چو سرو باش آزاد »</p>	۰/۵
۶	<p>با توجه به بیت زیر به سؤالات داده شده ، پاسخ دهید :</p> <p>« صلای یوسف گل شد جهان گیر زليخای جوان شد عالم پیر »</p> <p>(الف) در مصراج دوم چه نوع « تشبيه بلیغی » دیده می شود ؟</p> <p>(ب) « زليخای جوان » کدام یک از ارکان تشبيه است ؟</p> <p>(پ) « تشبيه بلیغ » به کار رفته در مصراج اول را به گونه ای به « تشبيه غیر بلیغ » تبدیل کنید که همه‌ی پایه های تشبيه در آن دیده شود.</p>	۱/۵
۷	<p>در کدام بیت « تشبيه مرکب » وجود دارد ؟</p> <p>(الف) عرقت بر ورق روی نگارین به چه ماند (ب) از دیده گر سرشک چو باران چکد ، رواست</p>	۰/۵
۸	<p>در بیت زیر کدام واژه ها در مفهوم « استعاری » به کار رفته اند ؟ نوع استعاره های موجود را بنویسید.</p> <p>تو را ز کنگره‌ی عرش می زند صفير ندانمت که در این دامگه چه افتاده است</p>	۱
۹	<p>در کدام یک از ایات زیر آرایه‌ی « تشخیص » به کار رفته است ؟ آن را مشخص کنید و دلیل خود را بنویسید.</p> <p>(الف) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید (ب) خواهم شدن به میکده گریان و دادخواه</p>	۱
۱۰	<p>با توجه به عبارت « دیدم که نفس در نمی گیرد و آتشم در هیزم تر اثر نمی کند » :</p> <p>(الف) « نفس » مجاز از چیست ؟</p> <p>(ب) « قرینه » ای آن کدام است ؟</p> <p>(پ) نوع « علاقه » ای آن را بنویسید.</p>	۰/۷۵
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »	

با سمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس : آرایه های ادبی ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۲۳ / ۳ / ۱۳۸۵		سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۱	در کدام عبارت، واژه « ماه » مجاز است ؟ چرا ؟ الف) ماه دشت لاله ها را روشن کرده بود. ب) ماه چراغ آسمان است .	۰/۷۵
۱۲	در بیت زیر « کنایات » را مشخص کنید و مفهوم هر کنایه را بنویسید. « چنین است رسم سرای درشت گهی پشت بر زین ، گهی زین به پشت »	۱
۱۳	مفهوم کنایی موجود در بیت « همینست بسنده است اگر بشنوی مفهوم کنایی کدام بیت، شباهت دارد ؟ الف) حافظ از باد خزان در چمن دهر منزج که گندم ستانی به وقت درو ب) نپندهارم ای در خزان کشته جو	۰/۵
۱۴	در بیت زیر « سجع ها » را بباید و نوع آن ها را بنویسید. « بازا و بر چشمم نشین ، ای دلستان نازنین کاشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می رود »	۱
۱۵	تکرار کدام « صامت و مصوت » در عبارت زیر سبب پیدایش « واج آرایی » شده است ؟ « بهار ، تَرَّم جمله های جاری جشن طبیعت است .. »	۰/۵
۱۶	در کدام یک از بیت های زیر ، « ترجیح » وجود دارد ؟ دلیل خود را بنویسید. الف) ما بروون را ننگریم و قال را ما درون را بننگریم و حال را ب) هم عقل دویده در رکابت هم شرع خزیده در پناهت	۰/۵
۱۷	میان کدام واژه ها در بیت زیر ، « جناس » به کار رفته است ؟ « نوع » هر جناس را بنویسید. « گو شمع نیارید در این جمع که امشب در مجلس ما ، ماه رخ دوست تمام است »	۱
۱۸	در کدام یک از ابیات زیر « موسیقایی ترین نوع جناس » به کار رفته است ؟ دلیل خود را همراه با ذکر واژه های هم جنس ، بنویسید. الف) گوهر مخزن اسرار همان است که بود حقه‌ی مهر بدان مهر و نشان است که بود ب) نالم زدل چونای من اندر حصار نای	۱
۱۹	با توجه به بیت زیر : « صبا ، خاک وجود ما بدان عالی جناب انداز بُود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم » الف) کدام واژه ها با هم آرایه‌ی « اشتقاء » دارند ؟ ب) صامت های مشترک آن ها را بنویسید.	۰/۷۵
۲۰	در بیت زیر شاعر « با اشاره به داستان مبارزه‌ی حضرت موسی (ع) با فرعون » از چه آرایه‌ی ای بهره گرفته است ؟ « جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او آن نور روی موسی عمرانم آرزوست » « ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم »	۰/۵

با اسمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	رشته : ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس : آرایه های ادبی
تاریخ امتحان : ۱۳۸۵ / ۳ / ۲۳			سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	

ردیف	سوالات	نمره
۲۱	در کدام یک از ابیات زیر، آرایه‌ی «تصدیر» دیده می‌شود؟ الف) چون شمع نکورویی در رهگذر باد است ب) گر برود جان ما در طلب وصل دوست	۰/۵
۲۲	در بیت زیر یک آرایه‌ی «مراuat نظیر» بیابید و مشخص کنید تناسب واژه‌ها از چه جهت است؟ «شعاع آفتاب من، اگر در خانه‌ها گردم عقیق و زَر و یاقوتِم، ولادت زَآب و طین دارم»	۰/۵
۲۳	در عبارت زیر چه آرایه‌ی ادبی وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید. «خبر تلخی بود.»	۰/۵
۲۴	با توجه به بیت زیر، به سوالات داده شده، پاسخ دهید: «چون شبنم او فتاده بُدم پیش آفتاب مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم» الف) کدام کلمه دارای «ایهام تناسب» است? ب) این کلمه، در «بیت بالا» به چه معناست? پ) کلمه‌ی دارای «ایهام تناسب» با کدام واژه‌ها «تناسب» بوقرار کرده است؟	۱
۲۵	در عبارت زیر چه نوع «لَف و نشری» به کار رفته است؟ «نشر» ها را مشخص کنید. «دو کس دشمن ملک و دین اند: پادشاه بی حلم و زاهد بی علم.»	۰/۷۵
۲۶	در ابیات زیر هر یک از آرایه‌های «اغراق، تضاد، تضمن، تناقض و حسن تعلیل» را بیابید. الف) زکوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی ب) ذره را تا نبود همت عالی حافظ پ) بیابانی آمدش ناگاه پیش ت) گفتی به غم بنشین یا ازسر جان برخیز ث) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم	۲/۵
	موفق باشید»	۲۰ جمع نمره